

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8Csp/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618201267
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6618201267.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Magdalénou Balážovou v spore žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, proti žalovaným: 1/L. O., K. XX.XX.XXXX, O. V. XXX/XX, XXX XX Q. S., štátna občianka SR a 2/ V. I., K. XX.XX.XXXX, O. Y. XXX/X, XXX XX Y. W. X, štátny občan SR, o zaplatenie sumy 22.054,02 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 5.622,44 Eur spolu s úrokom z omeškania 3 % ročne z dlžnej sumy od 02.04.2019 do zaplatenia, úroky v sume 652,31 Eur, úroky z omeškania do 01.04.2019 v sume 2.402,44 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu žalobcu sčasti úrokov z úveru v sume 2.421,22 Eur, zaplatenia úroku 2,2 % ročne zo sumy 5.622,44 Eur od 02.04.2019 do zaplatenia, istiny v sume 16.431,58 Eur, úroku 3,4 % ročne zo sumy 22.054,02 Eur od 24.02.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania 3 % ročne zo sumy 22.054,02 Eur od 24.02.2018 do zaplatenia z a m i e t a .

III. Žalobca má nárok voči žalovaným 1/ a 2/ na náhradu trov konania v rozsahu 32,78 %, o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca doručil súdu prvej inštancie žalobu, ktorou žiadal od žalovaných zaplatiť sumu 22.054,02 Eur, sumu úrokov 2.536,44 Eur vyčíslených za obdobie do 23.02.2018, sumu úrokov z omeškania 1.877,68 Eur za obdobie do 23.02.2018, úroky 3,4 % ročne zo sumy 22.054,02 Eur od 24.02.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania 3 % ročne zo sumy 22.054,02 Eur od 24.02.2018 do zaplatenia a náhradu trov konania. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovaným poskytol úver v zmysle zmluvy o úvere dňa 20.09.2010, čo preukázal Okamžitým (priebežným) výpisom z účtu č. XXXXXXXX/XXXX v celkovej výške 25.000 Eur, ktorý bol vyčerpaný žalovanými 1/ a 2/ v celom rozsahu postupne v štyroch častiach dňa 23.09.2010 suma 10.500 Eur, dňa 14.10.2010 suma 5.000 Eur, dňa 22.10.2010 suma 3.582,09 Eur a suma 5.917,91 Eur. Výpisom z účtu súčasne preukazoval aj platobnú disciplínu žalovaných pri splácaní úveru. Mesačné splátky úveru boli medzi stranami dohodnuté so splatnosťou k 20. dňu kalendárneho mesiaca, žalovaní začali platiť zmluvne dohodnuté mesačné splátky, ktoré podľa úrokovej sadzby dohodnutej v zmluve o úvere predstavovali od 12/2010 sumu 167,57 Eur, čo zodpovedalo úrokovej sadzbe 4,89 % p.a. V splátke podľa predchádzajúcej vety boli zahrnuté: istina, úroky a poplatky (konkrétne poplatok za vedenie úverového účtu do júna 2013, kedy prestal žalobca tento poplatok účtovať). Úroková sadzba bola dojednaná ako pohyblivá a teda v priebehu trvania úverového vzťahu sa menila výška úrokovej sadzby a tým aj výška mesačnej splátky, čo preukazoval výpisom z účtu takto:

- od októbra 2011 bola výška mesačnej splátky v sume 174,38 Eur, čo zodpovedalo úrokovej sadzbe 5,39 % p.a.;

- od októbra 2012 bola výška mesačnej splátky určená sumou 175,78 Eur,

- od júna 2013 (po upustení od účtovania poplatku za vedenie úverového účtu v sume 172,28 Eur, čo zodpovedalo úrokovej sadzbe 5,49 % p.a.);
- od októbra 2014 bola výška mesačnej splátky v sume 167,64 Eur, čo zodpovedalo úrokovej sadzbe 5,09 % p.a.;
- od októbra 2015 bola výška mesačnej splátky v sume 154,67 Eur, čo zodpovedalo úrokovej sadzbe 3,89 % p.a.;
- následne keďže došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru s účinnosťou ku 24.04.2015 a teda nová výška mesačnej splátky sa už žalovaným neoznamovala, ale na účely úročenia zostatku nesplatenej istiny žalobca uviedol, že od októbra 2016 došlo k zmene úrokovej sadzby na výšku 3,59 % p.a. a následne od októbra 2017 došlo k poslednej zmene úrokovej sadzby na výšku 3,40 % p.a. Žalovaní 1/ a 2/ porušili platobnú disciplínu, nesplácali úver v zmysle podmienok dohodnutých v zmluve o úvere a žalobca ich listami zo dňa 15.01.2015 upozornil na porušenie zmluvnej povinnosti, vyzval na zaplatenie dlžnej sumy a oboch osobitne výslovne upozornil na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru ako dôsledku ďalšieho porušovania povinností vyplývajúci zo zmluvy o úvere. Keďže žalovaní neobnovili platobnú disciplínu, žalobca listom zo dňa 18.03.2015, ktorý doručil oboj žalovaným, vyhlásil úver za predčasne splatný a vyzval žalovaných, aby dlžnú sumu zaplatili najneskôr do 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia listu. Pohľadávku z úveru žalobca evidoval voči žalovaným 1/a 2/ ku dňu 23.02.2018 vo výške 26.468,14 Eur z toho: nesplatená istina úveru: 22.054,02 Eur, nezaplatený úrok: 2.536,44 Eur, nezaplatený úrok z omeškania: 1.877,68 Eur. Okrem bežného úroku v aktuálnej výške 3,40 % p.a. si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania z dlžnej istiny, pričom rozhodnutím žalobcu došlo k zníženiu uplatňovanej sadzby úroku z omeškania oproti zmluve o úvere a príslušnej zákonnej úprave na výšku 3 % p.a. až do zaplatenia.

2. Žalobcom poskytnutý úver bol zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktoré bolo zriadené zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti záložcov: V. I. U. L. I., R. O. W.Š. XXX, XXX XX Z. G., uzavretej dňa 20.09.2010.

3. Súd vydal platobný rozkaz č.k. 8Csp/25/2018-57 dňa 27.04.2018. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť žalovanému 2/ do vlastných rúk, preto ho súd zrušil uznesením č.k. 8Csp/25/2018-72 dňa 13.08.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.09.2018.

4. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 13.02.2019 tvrdila, že dňa 17.10.2018 o 12,00 hod sa konala dražba nehnuteľnosti, ktorej záložným právom bol úver zabezpečený a vydražená bola suma 16.431,62 Eur.

5. Po výzve súdu žalobcovi tento dňa 09.05.2019 súdu oznámil, že nehnuteľnosť vo vlastníctve žalovaných 1/ a 2/ bola vydražená za sumu 18.200 Eur, výťažok dražby bol použitý na uhradenie trov dražby 1.768,38 Eur a čiastočne na splatenie istiny vo výške 16.431,62 Eur. Na výzvu súdu doručil aj výpočet úrokov a úrokov z omeškania ku dňu 23.02.2018 tak, že úrok z omeškania bol vo výške 1.877,68 Eur a dlžná suma na úrokoch úveru 2.536,44 Eur. Aktuálny zostatok dlžnej sumy 01.04.2019 bol vo výške 5.622,40 Eur na istine, suma 3.073,53 na úrokoch a suma 2.402,44 Eur na úrokoch z omeškania. Žalobca žiadal, aby súd žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť istinu 5.622,44 Eur, sumu úrokov vyčíslených za obdobie do 01.04.2019 3.073,53 Eur, sumu úrokov z omeškania za obdobie do 01.04.2019 2.402,44 Eur, úroky 2,2 % ročne zo sumy 5.622,44 Eur od 02.04.2019 do zaplatenia, úrok z omeškania 3 % p. a. zo sumy 5.622,44 Eur od 02.04.2019 do zaplatenia a náhradu trov konania.

6. Pojednávania dňa 29.05.2019 sa žalobca nezúčastnil, predvolanie prevzal dňa 29.04.2019. Súd pojednával v neprítomnosti žalobcu a vykonal dokazovanie na základe skutkových tvrdení žalobcu, prečítaním zmluvy o OTPamerickej hypotéke, zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, okamžitého (priebežného) výpisu z účtu č. 12326104/5200 za obdobie od 09.12.2010 do 01.03.2018, výpisu z interného systému žalobcu obsahujúceho prehľad čerpania úveru, poslednej výzvy pred zosplatením zo dňa 15.01.2015, vyhlásenia úveru za predčasne splatný listom zo dňa 18.03.2015, vyjadrení žalovanej 1/ ku žalobe, výsluchom žalovaných 1/ a 2/ ako aj listín tvoriacich súdny spis a zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca - veriteľ so žalovanými 1/ a 2/ - dlžníkmi uzatvorili dňa 20.09.2010 zmluvu o OTPamerickej hypotéke, v zmysle § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. (ďalej len „Obchodný zákonník“). Predmetom

zmluvy bol bezúčelový spotrebný úver zabezpečený nehnuteľnosťou v sume 25.000 Eur. Úver bol poskytnutý za pohyblivú úrokovú sadzbu stanovenú ako súčet základnej úrokovej sadzby pre spotrebné úvery a prirážky 0,40 % p.a. tak, že prirážka sa nebude meniť počas trvania celého úverového vzťahu. Ku dňu podpísania zmluvy bola stanovená vo výške 4,49 % p.a., t.j. výsledná úroková sadzba spotrebného úveru ku dňu podpísania zmluvy predstavovala 4,89 % p.a. Banka nebola oprávnená meniť pohyblivú úverovú sadzbu počas obdobia jedného roku (ďalej len „obdobie fixácie“) a prvé obdobie fixácie začalo plynúť odo dňa podpisu zmluvy o úvere. Úver bol zabezpečený záložným právom na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných 1/ a 2/. Žalovaní mali úver platiť spolu s úrokmi v mesačných splátkach (anuitná splátka zahŕňala splátky istiny aj úroku) nasledovne:

Poradie splátky Výška splátky v Eur Termín splátky

1. 163,88 20.11.2010

2.-238. 163,88 20.deň v mesiaci

239. 162,81 20.09.2030

Konečná splatnosť úveru bola 20.09.2030. Dňa 19.10.2010 bol uzavretý dodatok č. 1 ku zmluve o úvere, ktorý rušil pôvodné splácanie úveru v zmluve o úvere a nahradil ho novým textom: „1. Dlžník je povinný splatiť Banke istinu úveru spolu s úrokmi v mesačných anuitných splátkach (anuitná splátka zahŕňa splátku istiny aj úroku) nasledovne:

Poradie splátky Výška splátky v Eur Termín splátky

1. 164,29 20.12.2010

2.-237. 164,29 20.deň v mesiaci

238. 162,20 20.09.2030

Konečná splatnosť úveru 20.09.2030

8. Žalovaní 1/ a 2/ porušili platobnú disciplínu, splátky úveru neplatili pravidelne a žalobca ich listom zo dňa 15.01.2015 označeným ako „Posledná výzva pred zosplatnením“, ktorý bol žalovanej 1/ dňa 22.01.2015 a žalovanému 2/ doručený 02.02.2015 a ním boli vyzvaní na zaplatenie splátky 773,14 Eur najneskôr do 15. dní od doručenia tejto výzvy a upozornil ich, že meškajú so splácaním úveru viac ako tri splátky. Súčasne ich upozornil v zmysle § 53 ods. 9 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), že v prípade nezaplatenia dlžnej čiastky v stanovenom termíne vyhlási úver za predčasne splatný.

9. Žalobca listom zo dňa 18.03.2015 oznámil žalovaným, že úver vyhlásil za predčasne splatný ku 24.04.2015 (účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastala v 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy žalovaným), žalovaná 1/ zásielku prevzala dňa 25.03.2015 a žalovaný 2/ zásielku neprevzal, žalobcovi sa vrátila nedoručená dňa 15.04.2015 - č.l. 48 spisu). Podľa čl. VIII ods. 3. zmluvy o úvere „Všetky písomnosti zasiela Banka Dlžníkovi na adresu uvedenú v zmluve o úvere, resp. na adresu, ktorú Dlžník písomne oznámi Banke ako zmenu svojej adresy. Dlžníkovi možno doručiť písomnosti kdekoľvek bude zastihnutý. Ak písomnosť nebola doručená z dôvodu, že adresát nebol zastihnutý, uloží sa písomnosť na pošte. Ak písomnosť nebola vyzdvihnutá v odbernej lehote, považuje sa posledný deň odbernej lehoty za deň jej doručenia, i keď sa adresát o uložení písomnosti nedozvedel. V prípade, ak nemožno písomnosť doručiť z dôvodu, že adresát na adrese uvedenej na zásielke písomnosti nebýva, považuje sa za deň doručenia písomnosti deň, keď pošta vráti písomnosť odosielajúcej zmluvnej strane, aj keď sa adresát o doručení písomnosti nedozvedel.“ V súlade s citovaným zákonným ustanovením bola zásielka doručená žalovanému dňa 15.04.2015, účinky predčasnej splatnosti úveru nastali dňom 24.04.2015 (t.j. 10. deň od doručenia vyhlásenia úveru za predčasne splatný zo dňa 18.03.2015), pohľadávka žalobcu predstavovala ku 16.03.2015 sumu 22.811,44 Eur a pozostávala z: istiny 22.059 Eur, úrokov 652,31 Eur, úrokov z omeškania 6,75 Eur, poplatkov 93,38 Eur. Právo žalobcu vyhlásiť úver za predčasne splatný vyplývalo z Článku VII ods. 1. písm. a), 2 písm. e) zmluvy o úvere.

10. Podľa § 1 ods. 2 a 3 písm. c) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom ku 20.09.2010, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Spotrebiteľským úverom nie sú:

c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov.

11. Podľa § 24 ods. 1 citovaného zákona, na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2, 3 a 4, § 9 ods. 1 a 2, § 6 až 8, § 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a 25 a tohto paragrafu.

12. Podľa § 2 písm. a), b), c) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu. 6)

13. Podľa § 52 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) v znení účinnom ku dňu 20.09.2010, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 citovaného zákona, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 citovaného zákona, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

16. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Z vykonaného dokazovania, po vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti mal súd preukázané, že žaloba žalobcu je sčasti dôvodná.

19. Strany sporu uzatvorili dňa 20.09.2010 zmluvu o úvere, ktorá bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnosti, preto s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 3, § 24 a § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, sa na uvedený zmluvný vzťah nepoužijú ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedená zmluva však podlieha režimu spotrebiteľských zmlúv upravených v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

20. Z listinných dôkazov, ktoré súdu doručil žalobca je nepochybné preukázané, že žalovaní 1/ a 2/ porušili platobnú disciplínu, neplatili pravidelne splátky úveru. Žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a uplatnil aj záložné právo k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných 1/ a 2/ ktorou bola jeho pohľadávka zo zmluvy o úvere zabezpečená. V priebehu konania bola realizovaná dražba nehnuteľnosti a nepochybné preukázané, že po zaplatení

21. Z výťažku dražby bola zaplatená čiastočne istina vo výške 16.431,62 Eur a tak žalovaní 1/ a 2/ naďalej dlhujú žalobcovi sumu 5.622,44 Eur, ktorí sú povinní spoločne a nerozdielne žalobcovi zaplatiť (§ 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne“).

So zaplatením tejto sumy sú žalovaní 1/ a 2/ stále v omeškaní, súd preto priznal žalobcovi úrok z omeškania 3 % ročne z dlžnej sumy od 02.04.2019 do zaplatenia, ale aj vyčíslený úrok z omeškania do 01.04.2019 v sume 2.402,44 Eur.

22. Súd je toho názoru, že dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutého úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru dňom splatnosti dlhu zaniká. Závazok dlžníka vrátiť veriteľovi poskytnutý úver je hlavným záväzkovým vzťahom. Úrokový záväzkový vzťah je vedľajším akcesorickým peňažným záväzkom z hlavného záväzku. Splnením hlavného záväzku alebo iným zo spôsobov jeho zániku, zaniká i akcesorický záväzok úrokový (rozsudok Krajského súdu Michalovce sp.zn. 16Co/255/2017).

Súd poukazuje aktuálne na rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 11Co/150/2018 a sp.zn. 14Co/163/2017 a aj č.k. 16Co/255/2017-81 zo dňa 21.12.2017 z ktorých vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a berúc do úvahy ustanovenie § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti je nutné právny vzťah prednostne posúdiť v zmysle právnych noriem obsiahnutých v Občianskom zákonníku.

23. V zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. V zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“

25. Ak teda nastal stav - predčasné zosplatenie úveru, ku ktorému došlo v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami a súčasne spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľovi patrili úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľovi by naďalej patrili úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Popreli by sa tým účinky veriteľom vyvolanej zmeny spôsobu splatnosti záväzku a veriteľovi by úroky patrili tak, ako keby k zmene ani nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

26. Otázkou, dokedy je dlžník povinný platiť úroky z úveru, ak došlo k predčasnej splatnosti dlhu, Občiansky zákonník výslovne neupravuje.

27. Podľa § 503 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia

ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú.

Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

28. Ani zo zákonnej úpravy Obchodného zákonníka však nevyplýva, že po vyhlásení celého úveru za splatný sa ďalej úročí istina úveru až do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta Obchodného zákonníka).

29. Ak požičané finančné prostriedky vracia dlžník formou splátok, úroky z každej splátky sú splatné len spolu so splatnosťou samotnej splátky. Ak dôjde k vyhláseniu predčasnej splatnosti, dlžník už formou splátok neplní svoj záväzok, ktorý je splatný ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti. Niet dôvodu, aby ďalej plynula splatnosť úrokov zo splátok, na ktoré už dlžník nemá nárok.

30. V prejednávanej spore ide o dojednanie, ktorým by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy, a to napriek tomu, že dohoda o splatení úveru formou splátok zanikla a došlo k zmene spôsobu splatenia úveru ako dôsledku sankcie zo strany veriteľa. Dlžník v prípade zosplatnenia úveru už nemá po zosplatnení povinnosť platiť úroky z úveru, stráca však možnosť výhody splátok, je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr ako bolo dojednané. Ak by okrem toho bol povinný naďalej platiť aj po zosplatnení úroky z úveru, došlo by k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa dvojnásobným úrokovým zaťažením spotrebiteľa, ktoré Občiansky zákonník neumožňuje. Z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pokiaľ ide o omeškania s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení už len úroky z omeškania.

31. Jednorazovým zosplatnením úveru veriteľom vznikla spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa už ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru s ktorým sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ak napriek tomu existuje zmluvné dojednanie, ktoré s protiprávnym stavom spája aj nárok na zmluvné úroky, teda na odplatné nároky patriace len pre prípad splácania úveru v splátkach, je takéto dojednanie podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné.

32. Pre prípad výskytu akýchkoľvek pochybností ohľadne výkladu problematiky nároku na zmluvné úroky po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa poukazuje súd tiež na povinnosť vykladať právne normy v otázke spotrebiteľských zmlúv v prospech spotrebiteľa (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

33. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že žalobca má nárok len na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku do predčasnej splatnosti úveru v sume 652,31 Eur, t.j. do 24.04.2015.

34. Sčasti zaplatenia úrokov z úveru 2.421,22 Eur, zaplatenia úroku 2,2 % ročne zo sumy 5.622,44 Eur od 02.04.2019 do zaplatenia, istiny v sume 16.431,58 Eur, úroku 3,4 % ročne zo sumy 22.054,02 Eur od 24.02.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania 3 % ročne zo sumy 22.054,02 Eur od 24.02.2018 do zaplatenia súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol, vzhľadom na právny názor odôvodnený v bodoch 25 až 32 tohto rozsudku. Súd pripomína, že aj keby v zmluve o úvere bolo medzi stranami sporu dohodnuté, že žalobca má právo na zaplatenie úroku z úveru až do celkového splatenia úveru, bolo by takéto zmluvné dojednanie absolútne neplatné s poukazom na § 52 ods. 2 resp. § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka. Súd žalobu sčasti istiny 16.431,58 Eur zamietol aj preto, že po dražbe nehnuteľnosti a započítaní rozvrhu dražby v sume 18.200 Eur, žalobca nechal žalobu sčasti späť, naďalej trval na zaplatení úveru v sume 22.054,02 Eur a úrokov z omeškania zo sumy uplatneného nároku.

35. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z § 262 ods. 1 C.s.p. z ktorého vyplýva, „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie

končí.“ Súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z § 255 ods. 2 C.s.p. z ktorého vyplýva, „Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

V tomto prípade mal žalobca v konaní čiastočný úspech v rozsahu 32,78 % v ktorom má nárok na náhradu trov konania od žalovaného.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Podľa § 232 ods. 3 C.s.p. lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. V súlade s citovaným zákonným ustanovením súd rozhodol o povinnosti oboch žalovaných zaplatiť dlžnú sumu, príslušenstvo v lehote 3 dni od právoplatnosti rozsudku, lebo nezistil odôvodnenosť prípadu pre ktorý by mal žalovaný 1/ a 2/ určiť dlhšiu lehotu na zaplatenie. Hoci žalovaná 1/ je dlhodobo nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, nemajetná a žalovaný 2/ poberateľ čiastočného invalidného dôchodku v sume 200 Eur mesačne 2.deň kalendárneho mesiaca a poberateľom odmeny za prácu mesačne v sume 101 Eur (pracuje 4 hodiny denne), ich pomery neboli dôvodom pre ktorý by mal súd žalovaný 1/ a 2/ povoliť, aby dlžnú sumu uvedenú vo výroku I. tohto rozsudku zaplatili v splátkach. Zistená finančná situácia žalovaných trvá už dlhú dobu bez zmeny, ani v priebehu súdneho konania žalovaní neobnovili platobnú disciplínu hoci vedeli, že pohľadávka žalobcu ešte zaplatená nie je.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd.

Podľa § 367 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného sporového poriadku, právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti.

Podľa § 368 Civilného sporového poriadku, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Podľa § 369 ods. 1 Civilného sporového poriadku, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Podľa § 369 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

Podľa § 369 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Podľa § 369 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.